

Les nostres activitats

FOMENT sempre ha dedicat a les coses de Reus i al seu Ajuntament preferent atenció. Adhuc potser, de vegades, ens hem excedit, com la resta de la premsa local, i, això, cal corregir-ho, per interès polític i ensem per interès de Reus mateix, perquè si volem exercir l'influència de capitalitat que ens pertoca, a la resta de la comarca, hem de tractar assumptes d'interès general, o, almenys, comarcal.

Aquesta és la nostra posició del moment, de cara a Catalunya i la República. Per això ens dol haver d'insistir tant sobre qüestions de mer interès local, anecdòtic, passatger, que no val la pena. Està bé que fixem la nostra posició en el marc polític local, en cada cas donat; que defensem els nostres punts de vista, quan d'assumptes municipals es tracti, pel que afecten a l'interès polític o crematístic de la ciutat. Però dedicant-hi l'espai just, sense propòsits d'inflament, ni menys amb intents d'absorció de tota altra activitat, de tota altra inquietud espiritual o política.

Contràriament, es descendeix tot seguit a un enutjós més ets tu personalista; es fa una política de campanar que a res enlairat no aconduïx, sinó a un sentit subaltern de la política, a una lluita o antagonisme personal, de grup o centre polític, sense transcendència històrica, sense una alta finalitat educativa de les masses. Els pobles se'n ressenten d'això; els pobles descendeixen de llur categoria moral; els pobles agafen un to beocí o bizantí de la pitjor catadura espiritual, per als quals és més interessant un problema de barriada, un afer de personal de l'Ajuntament, que els problemes inquietants i vius que saturen tota la humanitat, un poble o una nació.

Aquest és el resultat d'una política localista exagerada, apart de l'aspecte pintoresc del problema que fa aparèixer un poble com divorciat de les corrents generals, com estancat en la història, fruit d'un creixement defectuós o anormal, com unes Urdes polítiques, diríem en pla una mica exagerat, però en el fons cert, com ha aparegut Reus durant uns anys amb partits polítics anacrònics d'espatlles a Ca-

talunya i Espanya, amb una lluita local interna aferrissada, talment com si a Reus es comencés i acabés el món, i els dirigents polítics locals se sentissin identificats amb els infusoris de Bartrina.

Nosaltres, per la nostra part, no hi volem reincidir en aquest aspecte pintoresc, exagerat i anacrònic de la política localista; nosaltres volem preocupar-nos i ocupar-nos de les coses de Reus amb el màxim interès, però sense negligir inquietuds més altes, afanys superiors polítics i socials. Sense que siguem nosaltres dels que més hagin exagerat la nota en l'aspecte localista apuntat. Puix sempre hem posat, almenys al costat de les coses que a Reus afecten privativament, la nostra catalanitat essencial i el nostre esquerrisme mai desmentit. Però, com els altres encara que només sigui per l'influència del medi, si es vol del qual no és possible sustreure's del tot, i per qüestions batalloques que, com la de les aigües, en temps pasats, va apassionar i absorbir l'atenció de tot el poble, també hem estat víctimes d'aquest fals miratge que fa veure amb vidres de multiplicar els incidents de la vida política local, i negligir o posposar els altres problemes que inquieten el món, o el territori nacional del qual som una part i que representa una unitat superior històrica amb més alts afanys de cultura, de llibertat i de tots els ordres.

Per això, nosaltres ens fem un deure de no estofar la nostra gent infiltrant-li un esperit raquític localista, sinó que volem que aixequi les ales de l'esperit per a volar per regions més altes que no les de les quatre parets de Reus, tot estimant molt la nostra ciutat i volent per ella els majors progressos col·lectius, que els aconseguirem amb major abundància i eficàcia no tancant-nos en el seu clos reduït, aixecant al seu entorn com unes muralles de la Xina, impenetrables als nous corrents del món, sinó obrint de bat a bat els finestrals del nostre esperit als quatre vents de Catalunya, del món i la Civilització.

ANUNCIANTS:

"FOMENT" ES EL DIARI
QUE US CONVE.

Després de la carta de Marcel·lí Domingo

Preguntat el senyor Ortega i Gasset, radical-socialista, sobre l'actitud de Marcel·lí Domingo, ha dit:

"Amb totes les màximes consideracions per a la seva persona, he de dir que trobo l'actitud del senyor Domingo, en front de l'Esquerra, poc encertada i injusta. I encara afegiré que un bon xic allunyada d'aquest esperit de sacrifici que ha de matisar amb el seu enlairament els actes del polític.

Quan els amics i correligionaris travessen moments de dura lluita, no està bé d'agredir-los, i menys després d'haver compartit amb ells la glòria del triomf. No es pot desfil·lar davant l'adversari com les naus de Cleopatra.

Vaig tenir el gust d'assistir a la reunió de l'Esquerra en què aquesta elegí Marcel·lí Domingo membre de la seva directiva. Va quedar-se gravada en la meua memòria la fermesa amb que Macià va defensar-lo de les suspicàcies un tant generalitzades en aquella Assemblea. I després... la confusió del seu matís al banc blau. Repetidament, quan així convenia, representava Catalunya. En altres ocasions, al partit radical-socialista. Teníem, amics de l'Esquerra, un ministre a mitges...

Molts correligionaris meus demanaven que es definís, adscriuint-se a una o altra agrupació política. I no obstant, he considerat sempre el cas amb una perfecta amplitud de criteri. Donada l'afinitat ideològica de les nostres respectives agrupacions i la seva qualitat de català, no creia jo incompatible aquesta situació. Però m'hauria semblat encertat que, per a posar terme a aquestes crítiques, hagués optat entre els dos grups.

Ho ha fet, però, d'una manera que els que ens preocupem de conservar pur el matís del partit radical-socialista, hem d'aclarir bé les coses, a fi que la seva actitud, donada la seva personalitat dintre del nostre partit, no pogués ésser interpretada com una modificació de la simpatia que sentim per l'Esquerra.

Es un símptoma, el d'aquesta petita baralla epistolar, de la política equívoca, que a ningú no pot satisfer, i molt menys als que volem

centrar la vida d'Espanya en plena democràcia, que practica l'actual tertúlia governant. Segueixen els mètodes que aparenten governar amb els partits, però, que en realitat, els eludeixen amb habilitats personalistes. I aquestes segueixen practicant la vella paradoxa de llançar paraules d'encès radicalisme, ensem que fan, gestos amistosos als sectors de la dreta, com dient-los: "Deixeu-me amansir aquestes feres populars i ja veurem com tot queda en retòrica..."

EDUARD ORTEGA GASSET.

UNA CARTA DEL PRESIDENT DEL GRUP CATALA DEL PARTIT RADICAL-SOCIALISTA

Ha estat cursada la carta següent:

"C. President del Partit Republicà Radical-Socialista - Regió Catalana.

Barcelona, 17 de gener 1932.

Benvolgut amic: Degut a l'escàndol que produí ahir la meua proposició, el qual m'impedí d'argumentar el meu punt de vista entorn de l'actitud antidemocràtica de Marcel·lí Domingo en les seves declaracions d'enaltiment a Anguera de Sojo i contra el Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, davant de tal coacció em veig obligat a declarar-me Radical-Socialista.

Vós sabeu que en tot el temps que durà la meua presidència del Partit vaig defensar l'esperit democràtic del nostre Ideari, i en comprendre que la Junta Municipal es fa solidària de les dites manifestacions de Marcel·lí Domingo, em veig obligat a declarar-me en rebeldia contra aquesta, fer constar per mitjà de la premsa que sóc com he dit abans, Radical Socialista Revolucionari, i organitzar un míting per al prop vinent dia 24, en el qual podré donar el meu punt de vista sobre l'esmentat correligionari perquè el poble barceloní sàpiga el sentit sincer d'un veritable Republicà Radical Socialista, avui revolucionari per creure vulnerat el nostre Ideari.

Pregant-vos que em doneu de baixa d'aquest Partit que dignament presidiu, em plau quedar fraternalment
Ricard Llaño Martínez."